

Grünstein József És Családja A Deportálás Előtt

A kép 1943-ban készült, és az uram családját ábrázolja, a kisfiával, Ernőkével és a feleségével, Helénnel együtt. A kisfia göndör hajú, úgy néz ki, mint egy leányka.

[Maros]Vásárhelyen készült a kép, akkor ők itt laktak. A képet akkor csinálták, mikor itthon volt munkaszolgálatból, és utánaküldték az uramnak, oda. Azt írja a hátán, "Szeretettel Mámi és Ernőke". Az uram nagyon őrizte, és vigyázott ezekre a képekre, amiken a volt családja volt.

Az uram Bethlenben járt iskolába, villanynál tanult sokat, addig, amíg megvakult. Körülbelül tizenöt-tizenhat éves korában történt mindez, és akkor elvitték Kolozsvárra, és megműtötték. Akkor azt mondták, hogy nem szabad többet tanuljon. És így aztán kitanulta a bőr szakmát, de nem tudom, hol. A háború előtt Bethlenben is már bőr szakmában dolgozott, és aztán eljött [Maros]Vásárhelyre. Itt egy privát háznál [boltban] árulta a posztót, és ott ismerte meg az első feleségét, Grün Helént. Besztercei volt. Kolozsváron egy nagybátyjánál lakott, az nevelte, és aztán jött ide, [Maros]Vásárhelyre állásba, tisztviselő volt a vasudvaron. Eközben 1935-ben az uramat besorozták katonának. Szatmáron [Szatmárnémetiben] volt a román hadseregben, akkor huszonegy éves volt. Egy napra elengedték a katonaságból, és akkor megesküdték. Mikor elvégezte a katonaságot, az körülbelül 1937-ben lehetett, akkor [Maros]Vásárhelyen laktak, a Cuza Voda utcában, a feleségének a házában, egészen a deportálásig. Egy kisfia volt, Ernőnek hívták, és 1940-ben született [A robgr003.jpg sz. fénykép tanúsága szerint Grünstein Ernő 1941 márciusa körül született. -- A szerk.]. Együtt voltak eldeportálva Marcinak a feleségével és a kislányával. Az uramat és Marcit, a sógoromat elvitték munkaszolgálatra, ők ketten visszajöttek, de mind a kettőjük felesége és gyereke ottmaradt Auschwitzban.

[Máramaros]Szigeten [pontosabban Máramarosban] volt a munkatábor, a hegyekben, az erdőben ástak bunkereket. [Nagy]Bányáról vitték őket Borsára, majd [Máramaros]Szigetre, ott is szabadultak fel. A munkatáborban harmincketten mind [maros]vásárhelyiek voltak, és mind jó

barátok voltak. A férjem akkor lenn dolgozott a kávéházban, és minden este egy hátizsákkal a hátán jött haza [ment vissza a táborba], és mind a harminckettőnek felvitte az ételt. Kenyeret és ételt.